

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

„ЗАТВЕРДЖЕНО”

Проректор з НМР

 Хохлов В.М.

” _____ 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
виробничої практики

Спеціальність – 051 «Економіка»

ОПП «Економіка довкілля та природних ресурсів»

Рівень вищої освіти «магістр»

Рік навчання I

«Затверджено»

Семестр II

на засіданні групи забезпечення

Тривалість практики – 180 год.

спеціальності

від 26 1920 20 року

Залік- з диференційованою оцінкою

протокол № 2

Тривалість практики – 4 тижні

Голова групи: Арестов С.В.

Кредитів-6

«Затверджено»

на засіданні кафедри економіки

природокористування

протокол № 2 від „11” „09” 2020р.

зав.кафедри

Губанова О.Р.

Одеса – 2020

Робоча програма виробничої практики для вищих учбових закладів.
Спеціальність - 051 «Економіка». ОПП «Економіка довкілля та природних
ресурсів».

Рівень вищої освіти «магістр».

Кафедра економіки природокористування ОДЕКУ, 2020.

Укладач: Арестов С.В. , к.е.н., доцент.

Вступ

Згідно з Законом України «Про освіту» та галузевою складовою державного стандарту України з вищої освіти за спеціальністю «Економіка» обов'язковою частиною освітньо-професійної підготовки студентів вищих закладів освіти є практика. Виробнича практика є невід'ємною складовою практичної підготовки магістрів з економіки.

Виробнича практика проводиться у 2 семестрі на підприємстві за спеціальністю. Тривалість практики складає 4 тижні.

Метою виробничої практики є закріплення знань теоретичного та практичного матеріалу з основ менеджменту, маркетингу, економіки природокористування, внутрішньофірмового планування, організації інвестиційної діяльності, рекреаційно туристичної діяльності у регіонах України.

Придбання навичок зі складання, обробки та аналізу оперативних матеріалів, використанню існуючих методик при розрахунку ефективності інвестиційних проектів, складанню окремих розділів внутрішньофірмових планів, а також збір даних для написання магістерської кваліфікаційної роботи та їх наукова обробка.

До **задач** виробничої практики належать: придбання навичок аналізу економічних даних та використання їх у різних планах підприємства; вивчення стану туристичної і інвестиційної діяльності в Україні; застосування нових методів аналізу при розробці стратегічних і бізнес планів; вивчення організаційної структури бази практики.

В результаті проходження виробничої практики студенти повинні **знати**:

- зміст і структуру внутрішньофірмових планів;
- вміти зібрати необхідну інформацію і розробити поточний і бізнес – план;
- застосувати в окремих розділах планів сучасні методи аналізу;
- одержати навички обробки та аналізу зібраної інформації;
- схематично зобразити організаційну структуру з функціональними обов'язками основних підрозділів бази практики та її структуру управління і т.п.

Методичне керівництво практикою здійснюється кафедрою економіки природокористування ОДЕКУ; безпосереднє керівництво практикою на базах здійснюють найбільш кваліфіковані фахівці від бази практики.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Базами практики можуть бути підприємства, установи, організації за спеціальністю.

Студенти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника виробничої практики університету консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;

–у повному обсязі виконувати всі завдання, що передбачені програмою практики, і вказівки наукового керівника практики;

–вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки;

–нести відповідальність за виконану роботу;

–в десятиденний термін після прибуття з практики всі необхідні звітні фінансові документи керівнику виробничої практики університету.

Базою практики можуть бути:

- ТОВ ВКФ «ЮВІКС»;

- ТОВ "ОДС ТУР";

- ППРЕЕД НАН України;

- інші підприємства, установи, організації за спеціальністю.

Студент має право на проходження виробничої практики на підприємствах и установах за профілем спеціальності за власним вибором, попередньо узгодивши і отримавши дозвіл керівника практики.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Відразу ж після прибуття на базу практики студенти повинні пройти інструктаж з техніки безпеки і охорони праці на базі практики.

Під час практики студенти повинні виконати календарний план.

Під час проходження виробничої практики на підприємстві студенти повинні ознайомитися з організацією планування, управління маркетинговою діяльністю базового підприємства.

Проходження практики починається з планово-економічного відділу, вивчаються питання організації розробки різних видів планів, організації обліку, контролю виконання планів, порядок оформлення документації первинного обліку, складання річного і перспективних планів. Особливо звертається увага на планування і розрахунку економічної ефективності заходів природоохоронної діяльності.

Календарний план

№ п/п	Вид робіт	Кількість годин
1	Інструктаж з правил охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики	5
2	Загальне знайомство зі структурою та задачами, які стоять перед базою практики	5
3	Вивчення методичних і нормативних документів на основі яких здійснюється природоохоронна діяльність на підприємстві	10
4	Ознайомлення з роботою на підприємстві	10
5	Ознайомлення з інформаційними джерелами	30
6	Збір даних для написання магістерської кваліфікаційної роботи та їх наукова обробка	40
7	Вивчення законодавчо-нормативної бази по темі	30

	дипломного проекту	
8	Оформлення звіту з виробничої практики	30
9	Обговорення звіту про практику	20
Усього:		180(включаючи 72 години СРС)

Методичне забезпечення:

1. Буркинский Б.В., Ковалева Н.Г. Экономические проблемы природопользования. – К.: Наукова думка, 1995. – 142 с.
2. Буркинский Б.В., Степанов В.Н., Харичков С.К. Природопользование: Основы экономико-экологической теории. – Одесса: ИПРЭЭИ НАН Украины, 1999. – 350с.
3. Буркинский Б.В., Степанов С.К., Харичков С.К. Экономико-экологические основы рационального природопользования и развития // ИПРЭЭИ НАН Украины. – Одесса, Фенікс, 2005, 575с.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Виробнича практика повинна сформувати у магістра-випускника Одеського державного екологічного університету професійні навички вміння приймати самостійні рішення на конкретній ділянці роботи у виробничих умовах через виконання різноманітних робіт, які відповідають майбутній професійній діяльності.

Для того, щоб виконати програму практики студенти повинні ретельно вивчити законодавство з природоохоронної діяльності.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

1. Знайомство зі структурою бази практики.
2. Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці на базі практики.
3. Загальне знайомство зі складом і функціональними обов'язками підрозділів інституту та їх організаційною структурою.
4. Ознайомитися з науковими розробками і методичними рекомендаціями підрозділів.
5. Ознайомитися з методами розрахунку і обробки інформації.
6. Збір даних для написання магістерської кваліфікаційної роботи та їх наукова обробка.
7. Вивчення законодавчо-нормативної бази по темі дипломного проекту
8. Оформлення звіту виробничої практики.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час практики студенти повинні дотримуватися встановленого розпорядку дня та вести щоденник практики.

Під час практики за кожним студентом закріплюється, як правило, окремий керівник практики.

Контроль за виконанням програми практики поділяється на поточний і підсумковий.

Поточний контроль включає нагляд за діяльністю студентів з боку керівника практики; контроль за виконанням окремих розділів програми практики. В щоденник практики заносяться всі відомості про виконану протягом дня роботу. Керівник практики контролює виконання необхідних обсягів робіт, зміст звітних матеріалів та завіряє його особистим підписом.

На закінчення практики студент повинний скласти звіт про практику, який є формою підсумкового контролю.

По закінченню практики керівник складає на студента детальну характеристику, в якій відзначаються строки початку та закінчення практики, усі види робіт, рівень теоретичних та практичних знань за спеціальними дисциплінами та ступінь готовності студента до самостійної роботи як інженера, його трудова дисципліна. В характеристиці практика оцінюється за чотирьох-бальною системою з урахуванням відношення студента до роботи, змісту, участі в громадському житті колективу.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Звіт з практики має містити:

- характеристику бази практики, структуру та обсяг роботи підрозділу, можливість виконання програми практики;
- характеристику умов проходження практики;
- термін проходження практики з зазначенням дат її початку та закінчення;
- перелік підрозділів та видів робіт, що виконувалися, посади та термін стажування практиканта з зазначенням конкретних дат;
- перелік усіх видів робіт;
- розділ з охорони праці;
- методичні розробки, які використовуються в оперативній практиці бази практики;
- відомості про зібрані дані;

Окремим розділом звіту є виконання індивідуального завдання студентом. Звіт повинний містити висновки і пропозиції, список використаних джерел. Звіт оформлюється за відповідними методичними вказівками кафедри з обов'язковим урахуванням державних стандартів щодо оформлення документації.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

По прибуттю до ОДЕКУ студент повинен в тижневий термін віддати на кафедру економіки природокористування звіт з практики разом з

щоденником практики, який підписаний керівником, календарним планом практики, на якому є печатка бази практики і помітка керівника про його виконання, характеристикою, яка складена і підписана керівником та завірена печаткою бази практики.

Звіт з практики захищається студентом протягом перших десяти днів семестру, що починається після практики. Звіт оцінюється згідно критеріїв оцінки результатів виробничої практики наведеної у таблиці.

Вид роботи	Максимальна кількість балів
1. Робота під час практики	30
2. Оформлення звіту	
2.1. Відповідність вимогам ДСТУ	5
2.2. Висвітлення у звіті положень, які передбачені робочою програмою практики	5
2.3. Зміст теоретичної частини звіту	20
Всього	30
3. Захист звіту	
3.1. Подання розділів звіту	10
3.2. Висвітлення практичної частини звіту	15
3.3. Відповідь на запитання	15
Всього	40
Всього	100

Шкала відповідності інтегральних оцінок по 4-х бальній, та по 2-х бальній системі оцінювання

Кількість балів	Інтегральна сума балів складає	Оцінка з переддипломної практики	Оцінка з переддипломної практики	За шкалою ECTS
90-100	≥90% від максимальної суми	відмінно	зараховано	A
82-89,9	82-89% від максимальної суми	добре		B
74-81,9	74-81% від максимальної суми	добре		C
64-73,9	64-73% від максимальної суми	задовільно		D
60-63,9	60-63% від максимальної суми	задовільно		E
35-59,9	<60% від максимальної суми	незадовільно	не зараховано	FX
1-34,9				F

ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Буркинський Б.В., Ковалева Н.Г. Економічні проблеми природопольовання. – К.: Наукова думка, 1995. – 142 с.
2. Буркинський Б.В., Степанов В.Н., Харичков С.К. Природопольовання: Основи економіко-екологічної теорії. – Одеса: ИПРЭЭІ НАН України, 1999. – 350с.
3. Буркинський Б.В., Степанов С.К., Харичков С.К. Економіко-екологічні основи раціонального природопольовання і розвитку // ИПРЭЭІ НАН України. – Одеса, Фенікс, 2005, 575с.
4. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: Учебник. – Суми: Видавництво «Університетська книга», 2001. – 350 с.
5. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: Підручник / за заг.ред. Л.Г. Мельника, 2005, 759с.
6. Сахаєв В.Г., Шевчук В.Я. Економіка і організація охорони навколишнього середовища: Підручник. – К.: Вища шк., 1995. – 272 с.
7. Царенко О.М., Несветов О.О., Кадацький М.О. Основи екології та економіка природокористування: Навчальний посібник. – Суми: Видавництво «Університетська книга», 2001. – 326 с.
8. Екологія і економіка природопольовання. Учебник под ред. Э.В. Гирусова, 2000.
9. www.library-odeku16mb.com

ДОДАТКОВА

1. Глухов В.В., Лисочкина Т.В., Некрасова Т.П. Економічні основи екології: Учебник. – СПб: Спеціальна література, 1995. – 280с.
2. Хенс Л., Мельник Л.Г., Бун Э. и др. Економіка природопольовання: Учебник. - К.:Наукова думка, 1998. – 480 с.
3. Чапек В.Н. Економіка природопольовання: Учебное пособие. - М.:Издательство ПРИОР, 2000.-208с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 1.03.99р. № 303 “Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору” // Урядовий кур’єр. - 1999.- № 65-66.
5. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Затверджена наказом Мінекобезпеки України № 38 від 18.05.95р.
6. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне

використання водних ресурсів. Затверджена наказом Мінекобезпеки України № 37 від 18.05.95р.

7. Проблемы окружающей среды и природных ресурсов. Обзорная информация: Москва, «ВИНИТИ».